

11. 3. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak založit odborovou organizaci

Odborová organizace je jedním ze subjektů kolektivního pracovního práva. Jejím posláním je ochrana nejen kolektivních, ale i individuálních zájmů zaměstnanců, a to zájmů sociálních a hospodářských. Samotné právo na sdružování v odborech je považováno za jedno ze základních občanských práv a z hlediska naší právní úpravy je jeho pramenem Listina základních práv a svobod ve svých člancích 20 a 27, které zaručují právo každého svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů.

Odborová organizace je jedním ze subjektů kolektivního pracovního práva. Jejím posláním je ochrana nejen kolektivních, ale i individuálních zájmů zaměstnanců, a to zájmů sociálních a hospodářských. Samotné právo na sdružování v odborech je považováno za jedno ze základních občanských práv a z hlediska naší právní úpravy je jeho pramenem Listina základních práv a svobod ve svých člancích 20 a 27, které zaručují právo každého svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů. Listina dále stanoví nezávislost vzniku odborových organizací na státu a zákaz omezování počtu odborových organizací stejně jako zákaz zvýhodňování některé z nich v podniku nebo v odvětví. Činnost odborových organizací může být omezena pouze zákonem a jen tehdy jde-li o opatření, která jsou v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých.

Na sdružování v odborových organizacích dopadá obecná úprava zákona č. [83/1990](#) Sb., o sdružování občanů, a to s určitými odchylkami, které vyplývají ze zvláštního režimu, jež je pro odbory stanoven. Sdružování v odborových organizacích je založeno na tzv. evidenčním principu, který je projevem nezávislosti vzniku odborů na státu, vzhledem k tomu, že ke vzniku odborové organizace není třeba povolení ze strany orgánů státu, ale vznik odborů se pouze oznamuje.

Vznik odborové organizace probíhá na dvou úrovních. Nejdříve vznikne přípravný výbor, který musí mít nejméně tři členy - zaměstnance. Nejméně jeden z těchto zaměstnanců musí být starší 18 let a i když to není výslovně v zákoně uvedeno, z povahy věci vyplývá, že by všichni členové měli být vybaveni pracovněprávní subjektivitou. Tento přípravný výbor založí odborovou organizaci. Ve druhém stupni přípravný výbor oznámí vznik odborové organizace Ministerstvu vnitra České republiky a podá návrh na její evidenci. Odborová organizace se pak stává právnickou osobou dnem následujícím poté, kdy Ministerstvu vnitra ČR byl doručen návrh na její evidenci.

Zákon stanoví, že k návrhu na evidenci musí členové přípravného výboru přiložit stanovy ve dvojnásobném vyhotovení, které musejí obsahovat název odborové organizace, sídlo, cíl činnosti odborové organizace, orgány odborové organizace, způsob jejich ustavování, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem odborové organizace, ustanovení o organizačních jednotkách, pokud budou zřízeny a pokud budou jednat svým jménem a zásady hospodaření. Vznik sdružení, jeho název a sídlo oznámí ministerstvo do 7 dnů po registraci Českému statistickému úřadu, který vede evidenci.

Určitou zajímavostí je fakt, že počet odborových organizací není omezen. Vzhledem k tomu, že minimální počet členů odborové organizace jsou tři zaměstnanci (členové přípravného výboru), pak u jednoho zaměstnavatele teoreticky může působit takový počet odborových organizací, který se rovná

podílu všech zaměstnanců a číslovky tři.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Platformová práce](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemocem z povolání a důkazní nouzi](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault – evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [České zaměstnavatele čeká zkouška férového odměňování](#)
- [Možnosti a meze obhajoby v souvislosti se šetřením porušení pravidel podle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti](#)
- [Platformová práce: Nenápadná revoluce v českém pracovním právu](#)
- [Švarcsystém a podnikání v IT – nelegální práce](#)
- [Aktuální úprava výpovědní doby dle zákoníku práce: komparace napříč Evropou](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Časté právní mýty o kamerách na pracovišti](#)
- [Implementace směrnice o transparentnosti odměňování v České republice](#)